

Priloga: naravoslovni list in časopis zgodovinskih znanosti.
Poštnina plačana v gotovini.

28

**SLOVENSKI
ČEBELAR**

**Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo**

1925

Štev. 1

VSEBINA

Novoletno pismo novega urednika	1	Društvene vesti	11
Zatiranje kužnih bolezni	2	Vesti iz podružnic	12
Zimsko opazovanje	4	Dopisi	13
Čebelarškim pirpogačicam v album	5	Vprašanja in odgovori	14
Opazovalne postaje	9	Drobiž	15
Kotiček za strica Matijca	9		

Sedaj je čas preskrbeti se s panji!

Nadučitelj K. Barlè v Metliki proda 18 popolnoma novih, nerabljenih, natančno izdelanih A. Ž. panjev na 9 satnikov z vso opremo. Cena 250 Din za komad, postavljeno na kolodvor Metlika.

Domači vrt.

Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujmo in krasimo.

Priredil M. Humek.

Cena Din 48.—, vezano Din 60.—.

Kdor hoče obdelovati svoj vrt tako, da mu bo prinašal največ dobička, naj si to knjigo omisli. Preizkušeni nasveti te knjige mu bodo majhni izdatek za njo stotero nadomestili. Knjiga je bogato ilustrirana in obsega 69 podob v besedilu in 2 barvni tabeli. — Knjiga se naroča v

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Nov čebelarški voz na peresih (za Žnideršičeve panje), osi na olje. — Ugodno naprodaj pri IVANU KRAŠEVCU, kolarju na Vrhniki.

Baloni s podstavkom

za pitanje iz medišča ali skozi veho za A. Ž. panje in razne druge sisteme.

Pitanje iz medišča s pomočjo balonov se lahko vrši pozno jeseni ali zgodaj spomladi brez nevarnosti za ropanje. Priporočljivo je zato, ker pridejo čebele najlaže do krme, katero jim postavimo tik nad gnezdo. Cene so tele:

balon	Din 8.—
zaprti podstavek k balonom	„ 10.—
odprti podstavek k balonom	„ 8.—

Čebelarško društvo za Slovenijo v Ljubljani
(blagovni oddelek).

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
 UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE 14.

Letnik XXVIII.

— Ljubljana, 1. januarja 1925. —

Številka 1.

Novoletno pismo novega urednika.

Z današnjo številko sem prevzel uredništvo »Čebelarja«.

Teško sem se odločil za to! Urednik mora imeti lastnosti, kakršnih jaz nimam: potrpežljivost, vztrajnost in neobčutljivost. Tudi ne poznam vseh »najnovejših« čebelarških izumov in panjev ter »najboljših« načinov čebelarjenja.

Če sem prevzel uredništvo kljub temu, so bile odločilne okolnosti, ki jih nisem mogel prezreti. Reklo se mi je, da mi odbor zaupa in meni, da bom kos svoji odgovorni nalogi. In častiti gospod predsednik mi je na samem še posebej stisnil roko ter govoril o »najvažnejši kmetijski panogi«, o kmečki poeziji in dolžnosti do naroda — — pa sem se vdal, zlasti ko mi je dosedanji gospod urednik vse čebelarške žilice že prej primerno obdelal.

Kot prvo svojo dolžnost smatram, da se ozrem na delovanje gospoda urednika Humeka. Z izredno vnemo, marljivostjo in spretnostjo je urejeval »Čebelarja« šest let. Pod njegovim uredništvom je »Čebelar« zacvetel kakor jablana spomladi. S plodovi svojega spretnega peresa ga je neprestano zakladal. Da pridobi »Čebelarju« dopisovalcev, je moral prehoditi trnjeva pota. Stikal je povsod za tvarino za list,

prepiral se z neverjetno vnemo s takimi člani, ki bi lahko pisali za »Čebelarja«, pa niso imeli časa — seveda! Kolikokrat je krepelil strica Matijca, da naj ne lenari in naj ne hodi spat že ob desetih, in da naj rajši kaj napiše za »Čebelarja«! V ljubezni do »Čebelarja« in skrbi za dobro stvarino je bil vztrajnejši od vsakega žida.

Njegovega delovanja za povzdigo našega čebelarstva niti ne omenjam, to je poglavje, ne — zlata knjiga zase.

Čebelarji! ohranite mu kot uredniku v svojem srcu najlepši spomin. Kot sodrudenik se pa »Čebelarju« ne bo izneveril, to vem dobro. In kdo ve, če ga ne pozdravimo še enkrat kot urednika — — —

Seveda se prav posebno priporočam tudi našim spoštovanim in vrlim dosedanjim dopisovalcem in pa tistim, ki hočejo to šele postati. »Čebelar« ima neizmeren želodec, skrbimo, da bo imel dovolj dobre hrane. Le tedaj bo izpolnjeval svojo nalogo. Zdi se mi, da imamo Slovenci ponekod že preveč čebel, pa premalo resničnih čebelarjev. Vse nas je prevzela nekaka ošabnost in mislimo, da že vse vemo in vse znamo. Kdor je pa s kritičnim očesom opazoval našo razstavo, je lahko opazil, da nas čaka še mnogo dela. Najvažnejše poglavje čebelarstva, priprava medu za prodajo in trgovina z njim, je še neobdelana njiva. Kadar je nekoliko boljša

letina, zastokajo čebelarji, da ne morejo medu prodati in navale na društvo, da naj jim preskrbi odjemalcev. Takrat se mnogo govori in zabavlja, malo se pa misli na to, da je treba stalne reklame za povečanje konzuma medu, če hočemo svoj pridelek brez posebnih težav spečati.

Lotiti se bomo morali problema prodaje medu na drobno, ker ne bo in ne bo šlo, da bi vsakdo mogel in hotel svoj pridelek prodati samo na debelo. Ker je pridelek medu v Jugoslaviji bogat, zlasti v Slavoniji, Banatu, Srbiji, bodo težave pri prodaji od leta do leta večje, zlasti ker bo celoten pridelek v državi še naraščal. Ne moremo in ne smemo prezreti, da so Švica, Francija in Poljska takorekoč onemogočile uvoz medu iz tujine in da se tudi Nemčija in Avstrija — naši najboljši odjemalki — pripravljata na to, da z visoko uvozno carino na tuj med zavarujeta interese domačih čebelarjev.

Tudi trgovina s čebelami nas peče. Neznosne transportne prilike in pa zakoni, ki so jih sprejele nekatere države zaradi čebelnih kužnih bolezni, so ustvarili tak položaj, da je naša nekdanja cvetoča trgovina s čebelami domalega propadla.

Tudi to vprašanje zasledujemo prav posebno pazljivo.

Zboljšanje čebelne paše, ureditev vprašanja in razdelitve pašišč, spopolnitev naše organizacije, ureditev pouka itd. itd., vse te snovi preresetujemo v »Čebelarju«. Za taka vprašanja smo dozoreli in je čas, da jih temeljito obdelamo ter spoznamo nasvete in nazore posameznih čebelarjev.

V krog dopisnikov vabim tudi »stargardo«, ki je v prejšnjih letih skrhala marsikako pero za čast in slavo slovenskega čebelarstva.

Priporočam se tudi za kake prav »fletkane« članke vesele ali šaljive vsebine, da bo »Čebelar« tudi kratkočasen. Za iz-

premembo mu je treba včasih tudi bolj lahke hrane.

Bodite pozdravljeni za novo leto čez hribe in doline, vsi čebelarji do najbolj oddaljenega kotička naše domovine!

Zatiranje kužnih bolezni.

Jože Okorn — Ljubljana.

Napreden čebelar naj ne bo samo velik praktik, ampak mora obvladati tudi teoretično znanje, kajti le v tem slučaju bo mogel res uspešno čebelariti.

Teoretično znanje naših čebelarjev v splošnem ni neznatno. Poglejmo samo naše preproste čebelarje na deželi: s kako posebno spretnostjo rešujejo razne uganke v čebelnem življenju! Vendar se na to ne zanašajmo. Sedanji čas zahteva od nas mnogo več znanja nego si ga lahko pridobimo z opazovanjem šele tekom let. Že vsak napreden čebelar-začetnik se mora takoj v početku dodobra seznaniti ne samo s potrebnimi praktičnimi opravili, ampak tudi z življenjem čebele ter njenimi sovražniki, med katerimi so kužne bolezni čebel in zalege najopasnejši, kajti nevednost in premakljivo delo največ pripomoreta, da se nemoteno širijo.

Naši čebelarji so doslej spoznavanje kužnih bolezni docela zanemarjali. Na raznih tečajih in predavanjih se za to snov niso zanimali, češ, saj pri nas ni teh bolezni. Toda temu ni tako! Sovražnikov in bolezni se najlaže ubranim, ako jih dobro poznam, se zavarujem pred napadom, ter jih, če se nenadoma pojavijo, zatrem že v kali.

Razlikujemo dve vrsti bolezni: bolezni odraslih čebel, ter bolezni čebelne zalege. Kužne bolezni odraslih čebel so — izvzemši bolezni Isle of Wight — črevesne bolezni. Najbolj znana med njimi je nosema ali kužna griža (nosema apis). H kužnim boleznim zalege pa prištevamo gnilobo in kužo čebelne zalege.

Vse našete bolezni, razen noseme, katero bom natančno opisal v bodoči številki »Čebelarja«, so bile že opisane v našem listu, in sicer Isle of Wight v 6. št. 1923. l., stran 84 in 85, gniloba pa v lanskem letniku.

Izmed naštetih so bolezni odraslih čebel najnevarnejše, to pa vsled tega, ker jih zelo težko spoznamo. Prvotni znaki obolenja so docela podobni griži. Šele ko se je bolezen močno razpasla, lahkota samo sklepati, da je to ali nosema ali pa paratifus, kajti z gotovostjo je mogoče dognati bolezen le s pomočjo mikroskopa.

Bolezen »Isle of Wight« (izgovori: ail of vait), ki jo povzroča grinja *Acarapis*, je pri nas, hvalabogu, popolnoma neznana, dočim nosema po zatrdilu dr. Zandra ni pri nas povsem neznana. Zatorej bodimo oprezní. Pojavi gnilobe so v območju ljubljanske oblasti le redki, dočim so posamezna okrožja mariborske oblasti po njej precej okužena. Zatiranje gnilobe ni težko, ker jo z lahkoto spozna in zatre vsak količkaj spreten in uvideven čebelar. Da pa je gniloba ponekod kljub temu močno razširjena, je dokaz, kako malomarni in brezvestni so nekateri čebelarji.

V U. S. A., Nemčiji, Avstriji, Švici, Poljski in drugih državah imajo že zakonske odredbe za zatiranje čebelnih kužnih bolezni in se strogo po njih ravnaajo. Amerika ima v ta namen nastavljene celo čebelarske nadzornike. V naši državi zaenkrat še nimamo nobenih takih naredb. »Savez jugoslav. čebelarskih društev« je sicer izdelal načrt zakona, toda kdaj bo zakon sprejet, še ne vemo. Za ljubljansko in mariborsko oblast imamo sicer ministrski ukaz o zatiranju nalezljivih bolezni čebelne zalege z dne 18. julija 1914. l., ki pa ni samo pomanjkljiv, ampak vsled svojih predpisov tudi praktično neizvedljiv. Zaradi tega je potrebno, da čimprej dobimo čebelarski zakon, ki naj vsebuje tudi odredbe o zatiranju čebelnih kužnih bolezni. Same odredbe pa ne pomagajo mnogo, če ni ljudi, ki bi jih izvrševali. Na zadnjem čebelarskem kongresu v Beogradu je bilo

ob priliki referata g. Ljubića iz Osijeka »O čebelarski šoli« načeto tudi to vprašanje in sklenilo se je, da naj »Savez« pri ministrstvu za kmetijstvo in vode posreduje, da poleg praktične čebelarske šole ustanovi na kateremkoli vseučilišču tudi čebelarski znanstveni zavod. Ta zavod naj bi se pečal zlasti z biološkimi in vzrejskimi vprašanji, s posebnim ozirom na čebelne kužne bolezni.

Gotovo je, da zakon ne bo tako kmalu sprejet, ravnotako tudi zavoda ne bomo dobili kar čez noč, kajti pri takih prilikah ne odločujejo samo gmotna sredstva, ampak tudi sposobne učne moči, katerih pa, žalibog, nimamo in jih bržkone še dolgo ne bomo imeli.

Kljub vsemu temu pa kot praktični in napredni čebelarji ne smemo držati rok križem. Pomagajmo si sami. Vestno čitajmo spise, ki obravnavajo o kužnih boleznih, ter skrbimo tudi sami, da bodo naše čebele zdrave.

Da se kužne bolezni pri nas ne razpasejo, se ravnajmo natančno po navodilih, ki jih prinaša naš list. Pri pregledovanju panjev se vselej prepričajmo o zdravstvenem stanju čebel in zalege. Če zapazimo sumljive znake kake bolezni, se nemudoma obrnimo za svet do bližnjega veččega čebelarja, če pa takega ni v bližini, pa na odsek za kmetijstvo v Ljubljani, odnosno v Mariboru. V vlogi natančno opišimo sumljive znake bolezni, obenem pa pošljimo tudi sumljive žive čebele ali pa zalego, ki pa mora biti še sveža, ker le v tem slučaju je mogoče bolezen dognati. Če pošljamo material iz bolnih ali sumljivih panjev, bodimo skrajno previdni, da bolezni ne raznesemo. Najbolje je, ako napravimo dvojni zavoj. Notranji zavoj naj bo, če le mogoče, iz pergamentnega papirja. V tega denimo oboleli material, ga dobro zavijmo in povežimo. Nato si temeljito razkužimo roke. Šele potem denimo zavoj v drug, popolnoma čist zavoj ali zaboječek. Na zunanji zavoj napišimo naslov in označbo pošiljatve:

»Vsebina: žive čebele, sumljive obolenja za nosemo — kugo; pošilja N. N., čebelar v K., pošta Z.«.

Dokler ne prejmemo obvestila o uspehu preiskave, pustimo sumljive panje popolnoma v miru. Ako so bile čebele resnično bolne, tedaj ravnamo z njimi strogo po navodilih »Kako moramo postopati pri razkuževanju okuženih panjev«, ker le tedaj bo naše delo imelo tudi uspeh.

Zimsko opazovanje.

Fr. D. Jug.

Ko nastopi zima, zadelamo čebelne panje na vse plati, da jih zavarujemo pred mrazom. Nato damo čebelam popoln mir ter jih ne smemo odslej razburjati z ropotom ali na kak drug način. Tako nas uči teorija. Pri vseh čebelarških predavanjih, v knjigah in listih čujemo in beremo isto priporočilo: čebelam pozimi mir in zopet mir. Neizkušen čebelar si lahko to predstavlja tako, da od vzimljenja do prvega spomladanskega trebeža sploh ne sme stopiti v čebelnjak, kaj šele, da bi pozimi kak panj odpiral. Teorija nas tako uči, a v praksi se ne izvaja tako, temveč ravnati se moramo po razmerah kraja, časa in vremena samega.

Vzemimo na primer lansko zimo, ki je bila zelo ostra in dolgotrajna, od začetka novembra do srede marca, to je celih pet mesecev brez presledka. Marsikateri čebelar, ki se je ravnal po zgoraj omenjenih teoretičnih principih, je bil spomladi pri pregledavanju panjev razočaran. Ta petmesečna doba zimskega počitka je za čebele namreč vendarle malo predolga, da bi ne potrebovale od čebelarja kake pomoči.

Letos nam je pa zima pokazala drugačen obraz. Pri nas je nastal med 10. in 20. novembrom hud mraz, tako da je par dni kazal toplomer zjutraj na prostem 10° C pod ničlo. Do 14. novembra se je v panjih temperatura že tako znižala, da je bilo treba čebele za zimo zadelati tudi od zadaj med

okenci in vratci. A po 20. nov. je mraz nenadoma odnehal in postalo je zopet lepo, toplo in južno vreme, tako da so se čebele dne 26. in 27. novembra kar po spomladansko prašile iz vseh panjev ter s tem prekinile zimski počitek. Toplina v panjih se je spričo prašenja čebel zopet zvišala nad normalo. V opazovalnem panju se je toplina zvišala v čebelnem gnezdu, ki je v medišču, od 16° na 24° C, v plodišču med praznimi satii pa od 11° na 16° C. Zunaj na prostem je kazal toplomer zjutraj 6° C, opoldan pa 12° C. To opazovanje me je primoralo, da sem vsem panjem odstranil odejo zadaj med okenci in vrati, da sem s tem preprečil naraščanje topline v panjih, to pa iz več vzrokov. Prvi vzrok je ta, da ob sedanjem času ni potrebno v panju toliko toplote, ker ni v njem zalege. Ako bi zopet nenadno pritisnil mraz, bi bilo nevarno, da bi zaradi previsoke topline v panju nastala vlaga. Drugi vzrok je, če imajo čebele ob tem času v panju previsoko toplino, da ne mirujejo, ampak se gibljejo in zaradi tega porabijo več hrane. Tretji in glavni vzrok je pa ta, če bi slučajno lepo južno in toplo vreme dlje časa držalo, n. pr. več tednov ali ves mesec, bi pri visoki toplini in živahnem gibanju čebel v panju matica prerano začela zalegati, lahko že celo v mesecu decembru. Ako bi se to zgodilo, je nevarno, da bi trpele čebele težke posledice v mesecu januarju, ko nastopi hud mraz, posebno zaradi pomanjkanja vode in visoke topline v panju. Danes, ko to pišem, je že štirinajsti dan, odkar je toplo in južno vreme. Ko bo nastopil zopet mraz, tedaj bo treba ponovno panje odeti. S tem mi je zopet praksa pokazala, da se je treba ravnati po časovnih razmerah in vremenu.

Najsibo zima kakršnakoli hoče, mila ali ostra, čebelar ne sme biti brezskrben, temveč mora vedno paziti na svoje ljubljenske v čebelnjaku, posebno če v katerem panju ni kaj v redu, da mu pravočasno pomaga. Res je, da se panji ne smejo ob hudem mrazu odpirati in pregledavati v notranjo-

sti, pač pa jih lahko opazujemo od zunaj s prisluškavanjem in opazovanjem pri žrelu. O tem pa prihodnjič.

Čebelarskim pirpogačicam v album!

Urednik.

V 11. številki »Hrvatske Pčele« se je gospod I. Antonioli iz Dubrovnika na prav neokusen način obregnil ob slovenske čebelarje in A. Ž. panj. Jeza na Slovence datira od letošnjega čebelarskega kongresa v Beogradu. Tam niso slovenski čebelarji z g. Žnideršičem na čelu kar na slepo pritrdili meri satnika, ki jo je predlagal g. Antonioli za vse jugoslovenske čebelarje. Zamerili so se mu tudi Srbí, ker so bili toliko predrzni, da so si upali misliti — s svojimi možgani. Že na kongresu mu ni dala žilica miru, sedaj pa nadaljuje svoje »delo« za napredek jugoslovenskega čebelarstva po »Hrvatski Pčeli«.

Slovinci nismo svojega panja nikomur vsiljevali, najmanj pa Hrvatom, ki imajo sami dosti svojih sistemov, h katerim se utegne pridružiti še »Antoniolijevo poddesno ulište«. Imeli smo toliko obzirnosti, da nismo nikdar kritično posegali v hrvatske čebelarske razmere. Zato se tembolj čudimo, da je kritiko priobčila ravno »Hrvatska Pčela« in s tem na prav neroden način informirala hrvatske čebelarje o nas, oziroma o našem panju. Informacija je vseskozi nestrokovnjaška in pristranska. Take »kritike« ni zmožen napisati resničen čebelarski mojster. Vsak naš preprost kmetški čebelar bi g. Antonioliju izpodbil točko za točko, čeprav ni črpal svoje učenosti iz »ameriških« virov.

Priobčena kritika pa priča, da g. Antonioli našega panja v praksi sploh ne pozna in da so mu naše čebelarske prilike španska vas. Njemu gre samo za to, da dokaže, da belo ni belo, ampak črno! Naj ima svoje veselje, privoščimo mu ga. Nam

pa ne sme zameriti, če se njegovim kritičnim izvajanjem prav od srca — smejemo.

Kaj piše g. Antonioli?

»Dok je Dadantova košnica zbilja amerikanizam, to se isto, u punoj mjeri, za košnico A. Ž. ne može reći. Ne može se reći s obzirom na sistem pčelarenja, ni obzirom na otvor košnice, t. j. vađenja okvira otraga.

Košnica A. Ž. je jedna kombinovana njemačko-američka stvar, a takovih ne treba da bude kod nas, jer mi trebamo da s amerikanizmom idemo napred sa ostalim pčelarima naprednoга svijeta.

Slovinci su od pčelar. amerikanizma usvojili samo širokoniski okvir, ali im se stari njemački sistem, vađenje okvira otraga, neda nikako napustiti. Neda im se napustiti ono, što su već gotovo i svi njemački pčelari napustili i što je već napustio čitav napredni pčelarski svijet, osim naših — naprednih Slovenaca.

Jedina prednost A. Ž. košnica je ta, da ih se više komada može složiti na malome prostoru. Kad pak znamo kako ta okolnost uvećava neugodnu bezmatičnu imovinu, a da ne govorimo o neprilikama eventualnog grabeža, nepraktičnosti i sporosti rada, prevoza na pašu itd., sve te okolnosti davaju i prejaki adut, da se te košnice tuku od košnica širokoniskog okvira, koje se otvaraju odozgor, dakle od košnica američkog sustava, pa se košnica A. Ž. ne može da mjeri sa nijednom košnicom sistema Langstroth i suvrsta.

Na to kritiko priobčimo tale odgovor:

Kakšen mora biti panj za naše razmere?

Rad bi videl obraz gospoda Antonioliya, če bi zagledal svojega rojaka, ki bi tovoril po dalmatinskem skalovju s konjem težke pingavske pasme. Smejali bi se našemu Bohinjcu, ki bi si omislil motorni plug, Kraševac pa velik kosilni stroj zato, da »amerikanizira« svoje poljsko delo. Ni vse pametno in dobro za naše prilike, kar se obnese v Ameriki. In če nima naš čebelar panjev ameriškega sistema, ne moremo zaradi tega trditi, da je nazadnjak.

Dober panj mora odgovarjati razmeram dotičnih krajev, koder se uporablja. Mi, Slovenci, ame-

riške panje visoko cenimo, žalibog, da niso za naše razmere. To trdimo na podlagi izkušenj. Pri nas je večinoma nemogoče razpostavljati panje vsakega zase na planem, kakor delajo ameriški čebelarji. Nam je zemlja prav skopo odmerjena, vsak najmanjši košček je skrbno obdelan. V mnogih slučajih je prostora komaj za čebelnjak. Kje naj razpostavi ameriške panje učitelj, duhovnik, uradnik, žel. čuvaj, delavec, mali bajtarski posestnik? Kam naj postavimo panje, ki jih pripeljemo v pašo, če smo prisiljeni, da stlačimo na stotine panjev na enem mestu. V jelkino pašo pod Krimom so čebelarji lani navlekli na tisoče panjev, vse na en kup, ker drugače ne morejo. Kod bi razpostavili amerikanke, če bi jih imeli? Na parceli, široki komaj 10 metrov in ravno toliko dolgi, je stalo 160 A. Ž. panjev našega predsednika in tajnika. Brez dvoma obupna situacija za čebelarja in za čebele, pa hočeš, nočeš — moraš se zadovoljiti s takim prostorom, ali pa ne pripelji čebel v pašo.

To je prvi in glavni vzrok, zakaj nimamo amerikank in zakaj smo prisiljeni postavljati panje v čebelnjak.

So pa tudi drugi vzroki, ki ne govore za amerikanke. V Sloveniji je preveč padavin, zime so dolge. Panji na planem naglo začnejo trohneti. Ker je zemlja gosto naseljena, tvorijo amerikanke izredno »privlačno silo« za stikljivo deco in odrasle nepridiprave. Vsi ti momenti so že davno bili odločilni za namestitev panjev po čebelnjakih.

Kako je s praho v čebelnjakih?

Gospod A. omenja, da se matice težje oprasha, če so panji postavljeni v čebelnjaku. Ta že stokrat prežvečena trditev se kaj rada ponavlja kot svarilo, pa vselej od takih čebelarjev, ki jo poberejo za kakim tujim plotom. Ker se ne da statistično dokazati, ostanejo taki ugovori nekontrolirani in nedognani.

Mi vemo le toliko, da so naše izgube na maticah za časa prahe popolnoma normalne. Z izgubami matic računamo prav hladnokrvno. Niso tolike, da bi nas kličkaj vznemirjale. Če bi izgube v znatni meri otežkočale čebelarjenje v čebelnjakih, bi čebelarji že davno načeli to poglavje v časopisih, zlasti slovenski čebelarji. Toda nihče ne toži, kar dokazuje, da praše panji v čebelnjakih povsem normalno, brez večjih izgub.

Večje izgube smo opazovali le v nekaterih letinah, zlasti ob slabem in vetrovnem vremenu. Takrat pa tudi čebele v amerikankah niso na boljšem. Leta 1921. sem moral izmenjati matice 53 plemenjakom. Samo ena se ni vrnila s prahe, dve sta ostali neoprašeni. Leta 1922. je bilo vreme ob času prahe izredno neugodno. Od 17 mladice se jih je izgubilo na prahi 5. Nič za to, saj imamo po navadi toliko neoprašenih rezervnih matic, da ne vemo kam z njimi.

Ali je res

v čebelnjakih nevarnost za rop večja?

Po mnenju g. Antonioliija so čebele v čebelnjakih bolj nagnjene k ropanju nego čebele v amerikankah.

Tudi ta trditev je šepava. Vsi tisti naši čebelarji, ki so svoječasno čebelarili v amerikankah, imajo izkušnje, da so bili ravno amerikanci prav posebno strastni roparji in da so čebele iz amerikancev neprestano stikale po panjih v čebelnjaku. O tem ve mnogo povedati starosta naših čebelarjev, Peter Pavlin, ki je imel amerikance že pred 35 leti, in pa g. Žnidaršič.

Mi vsi vemo, da se ob dobri paši čebele ne zmenijo za rop in da se nagnjenje k ropu pojavi vselej, kadar paša nenadno odneha, zlasti pa jeseni. Če je čebelar previden in skrbi, da sam ne da povoda za rop in da ob kritičnih prilikah zoži žrela, se mu ni bati ropa. 28 let že čebelarim, pa moram resnici na ljubo povedati, da ne vem, kaj se pravi rop v polnem pomenu besede. V bližini mojega čebelnjaka stoji nad 150 pa-

njev velike mere in nihče ne toži zaradi ropa.

Ravno ker imamo čebele v čebelnjaku in opravljamo panje v zaprtih prostorih, je nevarnost ropa manjša nego pri amerikan-
kah. Če odpreš amerikanko spomladi, ta-
koj so tuje čebele zraven. Preglej dva, tri
panje, pri četrtem bo naval tujih čebel že
tolik, da boš moral prenehati s pregledo-
vanjem. Američani si pomagajo na ta na-
čin, da poveznejo črez panj poseben šotor
iz goste mreže, pod njega pa zleze čebelar.
Tuje čebele potem ne morejo do panja,
domače pa ne na pašo, ker ne
morejo iz šotora. Zopet hiba, ki se jej pa
ne da izogniti.

Čebele ropajo in bodo ropale pri nas in
v Ameriki. Pri nas so prilike za
rop večje, ker so čebelnjaki
preblizu skupaj, ker imamo
preveč čebel in ker so pašne
razmere neugodnejše, ne pa
zato, ker imamo panje v čel-
belnjakih.

Ali je res delo v A. Ž. panju zamudno in nepraktično?

Gospod Antonioli trdi, da je. Ker to trdi,
dokazuje, da ni nikdar čebelaril v A. Ž.
panju in da pozna ta panj samo na papirju.
Seveda, potem so take trditve poceni!

Kdor hoče presojati kakovost posamezne
vrste panja, ga mora presoditi kot celoto.
Pri presoji mora vsekakor uvaževati, za
kakšne čebelarske prilike je
bil panj ustvarjen. Tega pa gosp.
A. ni storil.

Dokazal sem mu, da smo Slovenci pri-
morani postavljati panje v čebelnjake in
da jih moramo na pašiških postavljati v
skladovnice. Naravno je, da mora biti naš
panj tak, da ga je mogoče opravljati od
zadaj. Idealno bi res bilo, da bi se dal
v skladovnici opravljati od zgoraj.
Žalibog tega še nihče ni izumil in tudi ne
bo, ker je tehnično nemogoče. Tudi zaradi
svetlobe, ki prihaja v čebelnjak odzad, je
mogoče panje v skladovnici opravljati le

odzad. Ta način opravljanja ni »njemački«,
ker je tudi pri nas že sto- in stoletja v
navadi.

Če odpreš naš panj, ti je mogoče že na
samo oko dognati, kje sede čebele, koliko
ulic zasedajo, kako močen je panj, ali že
podsedajo, sploh stanje čebel. Vse to ti
je mogoče dognati, ker stoje satniki v pa-
nju po dolgem in ker so ulice obrnjene
proti žrelu, da lahko vanje pogledaš. Vča-
sih zadostuje že pogled skozi okence, da
ugotoviš, ali imajo čebele še kaj medene
zaloge, ki je nakopičena vselej zadaj v
satju. Skozi mrežo opaziš mnogokrat za-
ležene matičnike, ne da bi satje raz-
mikal. Posamezen sat vzameš z laskoto iz
panja, ga zamenjaš itd. Ni ti treba raz-
dirati gnezda pri revizijah. Krajni sat vza-
meš iz panja, potem pa lahko ostale pre-
mikaš kakor bi obračal liste v knjigi. Pri
opravilih te ne motijo ropnice, dež, veter,
vroče solnce. Pri spomladanskih revizijah
ne prihaja od zadaj v panj mrzla sapa, ker
je v čebelnjaku toplo. Vsa dela je mogoče
opraviti naglo, nagleje kakor v
katerem koli panju, izvzemši
jemanje medu, ki gre v ame-
rikanki lažje od rok, ker je
medišče premakljivo. To je
edina hiba A. Ž. panja, ki ni
tolika, da bi zaradi nje panj
zavrgli. A. Ž. panj ima preveč
neprecenljivih vrlin, da bi ga
zaradi te edine hibe zavrgli in
prešli k čistim amerikankam,
ki imajo z ozirom na naše čel-
belarske razmere velike hibe,
ki jih je nemogoče odpraviti.
Dokazal jih bom pozneje.

Pri pregledovanju ameriških panjev si
preveč odvisen od vremena. Spomladi iz-
puhti iz panja vsa toplota, če si prisiljen
izvršiti kako opravilo. Kako zamudno in
težavno je prekladanje medišč pri revizijah!
Če odpreš panj, ne moreš na oko dognati
ničesar.

(Dalje sledi.)

Ne pozabite plačati članarine!

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

November 1924. Običajno je vladal ta mesec po čebeljakih že popoln mir. Leta 1924. ni bilo tako. Čebele so v prvem tednu živahno izletavale, se prašile in prinašale celó obnožino. Nebo v tem času ni bilo popolnoma jasno, a zrak je bil topel.

9. novembra je bila v mnogih krajih šele prva slana. V sredi meseca je padlo — razen v Ljubljani in njeni okolici — do 1 cm snega in toplina zraka je vsled hude burje naglo padla na — 8°, ponekod celo na — 12° C. Mnogo čebel je bilo zaposlenih še izven zimskega grozda in dohitela jih je smrt. Druge so kake tri tedne uživale zimski mir.

Prav proti koncu meseca smo imeli zaradi toplega solnca dva lepa in prijetna dneva. Čebele so porabile priliko, se sprašile in znosile mrtvece iz panjev. V Ločnici in pri Sv. Gregorju so posamezne čebele prinesle obnožino iz podleska.

O preveliki porabi zimske zaloge se nismo mogli pritoževati. Le v treh slučajih je preseгла 1 kg. Vobče je bila poraba v drugi tretjini manjša, kakor v ostalih.

Iz Veržeja poročajo, da imajo še vedno velikó medu in ne vedo, kam ž njim. Ako novootvorjena železnica ne bo pripomogla k zboljšanju kupčije, bo treba za Muro-poljce in Prekmurce nekaj ukreniti, da bodo laže razpečavali svoje blago. Predvsem naj bi za to skrbele podružnice. Poizkušale naj bi v kakem mestu, n. pr. v Mariboru, poiskati trgovino, ki bi prevzela njihov med v komisijsko prodajo.

Ljubljanska podružnica je na ta način spečala ves med tistih društvenih članov, ki so to želeli.

Gg. poročevalcem smo poslali za preteklo leto nagrado, poštnino in izkazane stroške, ki so jih imeli za postajo. Za prihodnje leto smo jim poslali poleg običajnih tiskovin še golico za glavno poročilo, v katero naj podatke sproti zabeležujejo. Društveno članarino naj plača vsakdo pri svoji podružnici.

Kotiček za strica Matijca

Kako sem nekoč roj ogrebal.

(Resnična povest izza mojih mladih let.)

Z gospodom Bahavcem sva sedela vročega poletnega dne pred čebeljakom. Senco nama je delala orjaška tepka, drevo nesrečnega spomina.

Bilo je tisti dan soparno kakor menda ne prej ne pozneje. Gospodu Bahavcu je pot po obrazu curel, da si ga je moral neprestano otirati z velikanskim robcem živordeče barve. Molčal pa kljub temu ni, nasprotno, zgovoren je bil za tri vaške klepetulje. Tisto popoldne je modroval o znamenitem vojnem letu firunzehcik, ko je kot mlad poročnik na Holštajnskem »šance not jemal«. Vojne dogodke je z občudovanja vredno spretnostjo izvijal iz trte.

»Povem vam,« je besedoval, »da so naši fantje tudi tam gori pokazali, da z nami ni dobro črešenj zobati, zlasti če je poveljnik imeniten in pogumen, kakor sem bil jaz, lajtnant Bahavec iz Zg. Kašlja. Čeprav so se Danci bili kakor levi, čeprav je bilo pod menoj ubitih pet konj in so šrapneli padali kakor toča — naši vražji dečki pa sablje med zobe, pa smo pridrveli nad sovražnika kakor vihar ter vse pomendrali, da je kri brizgala do neba.«

Medtem sem jaz vendarle srečno zdremal. Kar se nenadoma zavem in prestrašen planem pokonci. Gospod Bahavec

stoji pred mano rdeč in spehan, divje udriha s palico po zraku in kriči na vse grlo, kakor da je sredi bojnege meteža in da z bridko sabljo seka sovražnikom glave. Pa ni bilo nikjer Dancev, pač pa sem zagledal velik roj, ki je visel visoko na tepki, bolj proti koncu debele veje.

Naglo sem pripravil vse, da roj ogrebem. Na dolg drog sem pribil praznega kranjčica. Ko sem g. Bahavca brž poučil, kako naj ga drži pod roj, sem sam urno zlezal po lestvi na tepko.

Opazil sem, da je roj nemiren in nekako pripravljen na beg. Če sem se le količkaj ganil, se je kepa naježila in osula, posamezne čebele pa so siknile proti meni. Hočeš, nočeš — sem se oprijel veje nad sabo, obrnil roju hrbet in z nogami potresel. Roj je zdrsnil v nastavljeni panj, toda, strela jasna! ne ves. Precej čebel se je usulo na tla in na holštajnskega junaka. Da bi ga videli, kako je začel okoli sebe otepati, kako je skoraj na to drog s panjem izpustil iz rok, da je treščil na tla in kako jo je ta fant od fare odkuril v stran! Tako naglega bega še nisem videl. Tej ataki »kranjskih Janezov« g. Bahavec ni bil kos. Ha! naša kri!

Iz srca sem se moral gori na tepki smejati in vse me je od smeha bolelo, ko sem stopal po lestvi dol. Toda komaj sem bil na tleh, so razsrjene čebele navalile name. »Ne boste ne tudi mene nagnale«, sem se možato rotil in si obraz zakrival z rokami. Pa se je šumeči črni oblak okoli miene kaj kmalu zgostil. Za srajco, po vratu, v laseh mi je bilo v hipu vse živo. Čim bolj sem nadležne goste z rokami trl, tem več jih je bilo. Zdaj me je zápeklo tukaj, zdaj tam, zdaj na nešteti krajih hkrati; v malo trenutkih sem bil oklan »do frmenta«, kakor pravimo. Položaj je postajal neznošen in — pognal sem se preko travnika, čebele, kaj čebele, roj, roj! pa za mano.

Planil sem skozi gosto jelševó mejo in postal, toda razdražena žival me je takoj našla. Vrgel sem se v travo in se potuh-

nil, pa tudi ni pomagalo: nisem se mogel čebel rešiti. Planil sem zopet na noge in se zakadil v bližnjo košato grmovje, roj pa za mano in me napade iznova. Spustil sem se vnovič v beg in sem pridirjal do potoka Gradaščice. Moje ljube čebelice se še vedno niso mogle od mene ločiti. In bedni čebelar je jadno vzdihnil: »Sam Bog vas je poslal« in se oblečen brez pomisleka zakadil v vodo. Plavajoč pod gladino sem ves spehan došel do nasprotnega brega ter zlezal počasi na suho.

Tam sem se ozrl in — si oddahnil; na tej strani ni bilo niti ene čebele. Iz junaških prsi se mi je izvil globok vzdih in, kaj bi tajil, velik kamen se mi je odvalil od srca, ker sem bil rešen vražje živali.

Da bi me bila rodila ježeva mati, ne bi mogel imeti tako bodečo zunanost kakor so mi jo napravile čebele. Po rokah, po vratu, po obrazu in glavi je iz mene štrlelo želo pri želu. Za vratom in po uhljih me je peklo kakor živ ogenj, v glavi pa šumelo in brnelo kakor v panju. Ne vem povedati, kako dolgo je ležal vidni del mojega telesa tam na travi, kajti revna čebelarska duša ga je za en čas zapustila in splezala na tepko ter se tam razgledavala po zapuščenem bojišču.

Gospoda Bahavca mesec dni ni bilo na izpregled.

Protí večeru sem se s težavo odpravil proti domu, ves zabuhel v obraz in zatečen povsod. Komaj sem se privlekel do hiše. Ko me je zagledal oče, me ni spoznal. Sedel sem na rob postelje. Črno se mi je delalo pred očmi in tresla me je silna mrzlica. Srce je čimdalje nagleje bilo in postajalo mi je slabo. Končno sem padel v omotico. Zavedel sem se šele drugi dan.

Pozneje so mi domači pravili, da so poklicali zdravnika, ki je nalil vame toliko tropinovca, da bi ž njim lahko ugonobil slona, ne pa revnega čebelarja. Zavijali so me v mrzle mokre rjuhe in kapljice za srce so mi dajali. Oh, pa sramoto so mi napravili medtem ko sem ležal v omotici! »Na pisker« so me ostrigli, da je mogla

matí žela popukati. Trdila je, da jih je bilo na stotine.

Dasi sem o tem dogodku molčal kot grob, so moji prijatelji le vse izvohali. Črez mesece potem so me nekoč izpraševali, če čebelni pik močno boli in kako je, če se ves roj skoplje nad čebelarja. Niti trenil nisem z očesom in sem hladnokrvno odvrnil, da slovi kranjska čebela zaradi svoje krotkosti, čebelarji pa ne...

Roj se je sam od sebe sprašil v panj in pristavnik ga je drugo jutro postavil v čebelnjak. Pravil mi je, da so bile čebele potem popolnoma mirne in krotke kot ovca.

Lega zimskega gnezda.

Na 184. strani lanskega »Čebelarja« beremo: »Saj je naravno, da si čebele izberejo za gnezdo čez zimo v svojem bivališču najvišji dosegljiv prostor. Tak prostor je v visoko stoječih panjih in pa v kakih drevesnih duplih gotovo tudi pod stropom, ne pa spodaj neposredno nad žrelom.«

Stvar je pa nekoliko drugačna. Naj bo panj kakršnekoli oblike, zimsko gnezdo si bo uredil vselej v bližini žrela. Če odpreš poleti panj, najdeš zalego vselej v bližini žrela in kjer je bila čez leto, tam prezimujejo čebele, če jih človek ne prisili prezimovati kje drugje. Zalego imajo pa v bližini žrela zato, ker odlagajo med bolj globoko ali pa visoko v panju, da je na varnem pred ropnicami.

V pokončnih panjih (dunajčanih gerstungovcih) najdemo med v zgornjih plasteh satov, v podolžnih (kranjičih) pa zadaj. A. Ž. panj je n. pr. podolžen panj, ker so sati nizki in dolgi (široki). Za sistem panja ni odločilna njegova zunanja oblika, temveč mera satnika.

Iz tega sledi, da je v pokončnih duplih, ki imajo žrelo spodaj, med pod stropom, kamor spada tudi že zaradi tega, da sat teže medu laže nosi, zlasti čez poletje, ko je satje mehko.

Razumljivo je, da si divje čebele ne morejo svojega gnezda urediti vselej po svoji volji. Vsako duplo, razpoka ali votlina v zidu ima drugačno notranjost in različno lego »žrela«. Nikdar pa ne bomo našli v takih »panjih« med pri žrelu — pač pa vselej zalego.

Društvene vesti

1. seja načelstva dne 15. decembra 1924. — Navzočni: gg.: Bukovec, Babnik, Verbič Ivo, Vokač, Mesar, Verbič Josip, Okorn. Dnevni red: Tisk in urejevanje »Slov. Čebelarja«. — Uredništvo lista je prevzel g. Bukovec. Prečitajo se oferti tiskarn. Najcenejša je ponudba Jugoslovanske tiskarne. Ker je v prejšnjih letih imelo društvo velike težave zaradi nedrednega izhajanja lista, se je po daljšem razmotrivanju končno sklenilo, da se ponudba Jugoslovanske tiskarne sprejme ne glede na boljši papir in jasnejši tisk le s pogojem, da bo list res redno izhajal. — Slučajnosti. — Tajniku se dajo navodila radi preskrbe proračuna za steklenice kakor tudi glede pokrovca. Glede nabave matične rešetke pri tvrdki Titan v Kamniku se sklene, da se naroči s pogojem, da bo rešetka izdelana natančno po vzorcu, ki ga da društvo. — Alojziju Vidmarju iz Gumberka se izjemno nakaže podpora v znesku 200 Din. — Jože Okorn, tajnik.

Predavanja.

11. januarja v Horjulu ob 3 popoldne v ljudski šoli. Tema: Pomladanska opravila.

18. januarja v Kočevju ob pol 10 dopoldne. Tema: Vzgoja matic. Čas in kraj javi podružnica.

25. januarja na Krki ob 10 dopoldne v ljudski šoli. Tema: Čebelarjenje v A. Ž. panju.

1. februarja na Boh. Beli ob 10 dopoldne v ljudski šoli. Tema: Čebelarjenje v kranjičih za kupčijo.

2. februarja v št. Vidu pri Stični ob 10 dopoldne v ljudski šoli. Tema: Pomen naprednega čebelarstva.

Darila.

Za »Čebelarski dom« je poslala 1924. leta čebelarska podružnica za konjiški okraj v Čadramu, p. Oplotnica, 75 Din. Leta 1923. smo izkazali 9852·50 Din. — Dosedaj smo nabrali 9927·50 Din. Jos. Verbič.

Vesti iz podružnic

Občni zbor čebelarke podružnice za Črnomelj in okolice bo dne 11. januarja 1925 po tihih maši v poslopju ljudske šole v Črnomlju. — Čebelarški pozdrav! — J. Kastelic, tajnik.

Redni letni občni zbor čebelarke podružnice v Kranju bo dne 6. januarja t. l. v gostilni I. Ručigaja z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor. — I. Ručigaj, tajnik.

Čebelarška podružnica na Krki ima svoj redni občni zbor dne 6. januarja 1925 takoj po prvi sveti maši v prostorih gosp. Lovra Bregarja na Vidmu št. 12 z običajnim dnevnim redom. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

Čebelarška podružnica v Krtini ima na praznik svetih Treh kraljev, dne 6. januarja t. l. ob 3 popoldne svoj VI. redni občni zbor pri Jerinem Jaku na Prevojah. Poleg običajnega dnevnega reda bo tudi predavanje Ivana Šmajdeka: Kako si pomagamo v zimi, da nam od lakote ne umro čebele, ako imajo premalo zimske zaloge. — Ogledali si bomo tudi društveni Žnidaršičev panj, ki je narejen po navetih podružničnega tajnika. — S seboj pripeljite tudi čebelarje-nečlane, ker tudi oni so potrebni pouka.

Ljutomerska podružnica. Zapisnik občega zbora, ki se je vršil dne 7. dec. 1924 s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav in otvoritev zbora. 2. Čitanje in odobritev zapisnika. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Poročilo delegata. 5. Pristop članov za leto 1925. 6. Izvolitev odbora in preglednikov računov. 7. Slučajnosti. Navzočih je bilo deset članov in en novinec; opravičilo se jih je šest. Predsednik pozdravi navzoče, konstatira sklepčnost in otvori zborovanje. Tajnik prečita zapisnik lanskega občnega zbora, nakar se zapisnik brez popravka soglasno odobri. Letošnje leto se je v podružnici malo delovalo. Imeli smo samo eno odborovo sejo, na kateri se je razpravljalo o čebelarški zadrugi. Naročile so se članske izkaznice, kar bomo menda tudi letos storili. Sprejeto. Tvrdba Verbnik in Karba me je naprosila, da naj javim osrednjemu društvu, ozir. blagovnemu oddelku, da ona izdeluje čebelarke potrebščine po nizkih cenah. Društvo je odpisalo, da naj tvrdba pošlje na ogled od vsake reči po en komad, da bo društvu mogoče odločiti se za naročilo. Tvrdko sem o tem obvestil, kaj je nato ukrenila, mi ni znano. Ker od društvenega odbora nisem dobil navodil za skupno društveno delo, sem obiskoval čebelarje in tudi začetnike. Tako sem marsikatero urico prostega časa prekramljal o čebelarstvu, o raznih panjih, o našem društvu, o naših pašnih razmerah itd. Po mojem mnenju ta začetek delovanja gotovo ne ostane brez uspeha, ker se naše znanje s tem obojestransko izpopolnjuje ter veča vpliv naše podružnice. Zato pozivljam vse člane, da vsak po svoji moči ob vsaki priliki dela v tem smislu, da pritegnemo vse čebelarje v naš delokrog. Potem bo lahko naša podružnica po številu članov najmočnejša. Pogoji za to so dani, treba se je samo pobrigati in se tudi med letom zavedati društvenih dolžnosti, ne pa samo ob občem zboru. Naša blagajna je imela v letu 1924. 825.50 Din dohodkov, stroškov pa 752.50 Din, ostane torej v blagajni 73 Din prebitka. Vse podrobnosti so razvidne iz blagajniške knjige, ki je vsakomur na vpogled.

Poročilo delegata je izostalo, ker je delegat g. I. Ribič, zbolel in se vsled tega ni mogel udeležiti zborovanja. Za leto 1925. se je izvolil sledeči odbor: predsednik; Franc Dunaj; podpreds.; Pušenjak Jože; blagajnik in tajnik; Kantušer Blaž; odbornika; Kikec Alojz in Kukulj Matija; delegat; Ribič Ivan; namestnik; Pušenjak Jože. Račune sta pregledala Kukulj Matija in Lipša Matija ter našla vse v redu. G. Mursa predlaga, da naj podružnica kupi en A.-ž. panj, ki naj bo ob vsakem zborovanju članom na ogled, ker je dosti takih, ki ta panj poznajo samo po imenu. S tem bi se gotovo pospešilo širjenje tega panja. Soglasno sprejeto. G. Dija k M. predlaga, da naj bi se priredila kakšna čebelarška igra, tombola ali kaj sličnega, da bi se naša blagajna okrepila. (Sklep: Se izvrši ob primernih prilikah.) Tajnik predlaga, da naj člani, ki imajo že izkušnje z A.-ž. panji, izrečejo svoje mnenje, ali se jim zdi mogoče, da bi se ta panj dal z navpično ločilno desko v vališču in medišču poljubno zožiti ozir. razširiti in kako naj bo taka deska napravljena. Večina naših čebelarjev je namreč A.-ž. panju nasprotna ravno zaradi tega, ker nima te lastnosti. Po daljšem razpravljanju smo prišli do sledečega zaključka. Navpična ločilna deska bi bila vsekakor potrebna zato, ker bi bilo potem mogoče naseliti v zoženem panju tudi slabše roje, ki bi se do naše glavne paše na ajdi gotovo lepo razvili, če bi jih negovali. Onim, ki pripravajo matice, je ta deska neobhodno potrebna. Panj bi potem lahko po potrebi pripravili za prašilčke. Nastavili, ozir. predstavili bi lahko poljubno število satov v medišču. Prestavljali bi jih lahko v vališču samem in potem iz spodnjega medišča polagoma napolnili gornje. Onim, ki se pečajo z vzgojo matic, bi ta deska izvrstno rabila, in to s posebnim ozirom na Straulijev način vzgoje matic. Da bi bilo pa to mogoče, bi se moral panj v toliko preurediti, da bi bil prostor pod palicami v medišču in vališču enak ca. 15 mm. Ločilna deska bi bila sestavljena iz dveh delov; iz okrogle palice v premeru 15 mm za pripiranje prostora pod palicami in 25 ali 20 mm debele deske za pripiranje ostalega prostora. V to desko naj bi bila eventualno vdelana tudi rešetka, pa tako, da bi se dala pokriti. Oba dela ločilne deske bi vezala tanka deščica ali pločevina, vdelana v omenjeno 15 milimetrov debelo palico iz mehkega lesa. Tudi ločilna deska bi se potem morala spremeniti v toliko, da bi pokrivala samo ulice med satniki v širini 17 mm, ostali del pa bi izpolnile posamezne letvice v širini 20 mm in 1 cm debele. Na te letvice bi bila pritrjena matična rešetka. Vsaka špranja z matično rešetko bi se zapirala zase. Da vse to tudi praktično preizkusimo, si bodo posamezni čebelarji do pomladi napravili par takih panjev. Tajnik naj izdela natančen načrt v naravni velikosti, da bode sestav panja razumljiv. Tajnik predlaga, da naj bi se iz knjižnice osrednjega društva vzele na posodo dobre strokovne knjige proti povrnitvi stroškov in plačilu odškodnine. Sprejeto! Tajnik prečita dopis društva z dne 25. nov. 1924. Z ozirom na ta dopis so posamezni člani vsak za svoj okoliš naštel približno število panjev v območju Ljutomerske podružnice. Ugotovili smo 732 panjev, v resnici jih bo pa več, ker je na zboru manjkalo dosti članov, ki bi lahko poročali za svoj okoliš. Pretežna večina panjev je neiserjevega in virintovega sistema, ostali pa slamnati koši. A.-ž. panjev je v naši podružnici samo 53. Glede potovalnega pouka se je sklenilo, da priredi naša podružnica enodnevni tečaj in preda-

vanje dne 21. maja 1925 pri čebelnjaku predsednika Dunaja v Cezanjecih. Obravnavalo naj bi se splošno čebelarstvo, oziraje se na A.-Ž. panj. Če je le mogoče, naj bi vodstvo prevzel g. Okorn. G. Jurančiča smo že dostikrat čuli. G. Okornu pa tudi ne bo v škodo, ako si enkrat ogleda glavno mesto Prlekije, zlasti sedaj, ko imamo novo železnico.

Čebelarstva podružnica za Maribor in okolico ima svoj redni občini zbor dne 4. januarja 1925 ob 9. uri v III. deški osnovni šoli v Mariboru. — Dnevni red: 1. Pozdrav in dopisi. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitve a) novega odbora, b) dveh preglednikov računov, c) delegata in namestnika za občini zbor osrednjega društva. 4. Načrt za delovanje v prihodnjem društvenem letu. 5. Ugotovitev števila plemenjakov posameznih članov, sistema panjev itd. 6. Vplačevanje članarine za leto 1925. 7. Slučajnosti. — Gg. člani se naprošajo, da se udeležijo občega zbora polnoštevilno, sicer ne bo mogoče sestaviti statistike o tuokrajnem čebelarstvu (točka 5. sporeda), ki jo terja osrednje društvo. Gostje dobrodošli! Cenjene obiskovalce naših lanskih sestankov iz jareninske čebelarstva podružnice ter iz Bistrice in Fale vabimo k pristopu! Predsednik.

Občini zbor čebelarstva podružnice za Ptuj in okolico bo v torek, dne 6. januarja t. l. ob devetih dopoldne v šoli na Bregu s sledečim sporedom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Volitev novega odbora. 6. Sklepanje o čebelarstvu tečaj. 7. Slučajnosti.

Čebelarstva podružnica Rog. Slatina je dne 7. decembra 1924 praznovala čebelarstva patrona Sv. Ambroža na zelo svečan način. Ob sedmih zjutraj je v župnijski cerkvi v Kostrivnici domači g. župnik daroval sv. mašo v prid vsem čebelarjem. Pri pridigi nam je g. župnik povedal, zakaj je sv. Ambrož čebelarstva patron. Razložil nam je skoraj vso zgodovino njegovega življenja, za kar se čast. g. župniku vsi čebelarji s tem še enkrat prav presrečno zahvalujemo.

Mogoče je še mnogo čebelarjev, katerim ni znano, da imamo tudi čebelarji svojega patrona, kakor tudi vsaka gospodarska panoga, odnosno vsaka obrt. Poglejmo si samo rudarje, kako slovesno častijo svojo zaščitnico sv. Barbaro. Na ta dan počiva delo v rudnikih popolnoma in za rudarje je ta dan skoraj največji letni praznik.

Čebelarji! Zakaj bi ravno mi zaostali v tem pogledu? Čeravno je bila v zadnji številki »Čebelarja« naša nameravana slavnost objavljena, vendar se je udeležilo zelo malo članov ter s tem dokazalo, da se čebelarji ne zavedajo svojih dolžnosti. Izgovor na slabo vreme itd. je jalov.

Po službi božji je bilo v gostilni Ogrizek v Kostrivnici predavanje, odnosno sestanek članov tukajšnje podružnice, na katerem je g. predsednik v kratkih obrisih članom razložil pomen čebelarstva podružnic, ker le na ta način je napredek v čebelarstvu mogoč. Naposled je č. g. župnik v kratkih in jedrnatih besedah pozval navzočne člane, naj živahno agitirajo pri tistih čebelarjih, ki dosedaj še niso člani podružnic, ter omenil, da naj člani podružnice ne naročujejo panjev pri takih obrtnikih, ki še nikdar niso videli pravilno izdelanega panja, pa najsibo tega ali onega sistema, temveč pri obrtniku, ki je v izdelovanju panjev vsaj nekoliko izurjen. Skrajni čas je, da izginejo iz okolice tukajšnje podružnice vsakovrstni panji, ki

so za vse drugo pripravni, samo za panje ne. Izdatke za pravilne nove panje bodo čebele kmalu povrnile.

Občini zbor podružnice v Rogoški Slatini bo dne 6. januarja 1925 v gostilni Erjavc »pri Tirolcu« z običajnim dnevnim redom. Začetek točno ob dveh popoldne. Vse čebelarje, katerim je na tem, da se čebelarstvo zboljša, vabimo, da se zbora udeležijo ter agitirajo tudi pri drugih čebelarjih, kateri doslej še niso člani podružnice. Nekateri čebelarji-nečlani bodo dobili prvo številko »Čebelarja« na ogled. Prečitajo naj ga in gotovo bodo potem videli, da je samo v združenju čebelarjev napredek čebelarstva mogoč. Na občemu zboru se bodo sprejemali člani za leto 1925. Obenem bomo pobirali članarino, ki znaša samo 40 Din na leto. Na poznejše prijave se ne bomo ozirali. Torej čebelarji! Zdravite se iz zimskega spanja in udeležite se občega zbora polnoštevilno! Vsem dosedajšnjim članom, osobito gg. odbornikom, se pa prav srčno zahvaljujem za dosedanje sodelovanje in voščim obenem vsem naprednim čebelarjem veliko sreče v čebelnjaku in jim želim polnih loncev medu v letu 1925. Predsednik.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Trojici v Slov. gorah ima svoj redni občini zbor dne 11. januarja t. l. po jutranji sv. maši v samostanski dvorani. Vsi člani kakor tudi vsi čebelarji so vabljeni. Ne pozabijo naj člani, da vsak pripelje s seboj vsaj še enega čebelarja, ki hoče postati član. Odbor.

Dopisi

Z otoka Raba. Kako pripravimo pri nas čebele za zimo? Največja skrb čebelarjeva je, da čebele dobro vzimi in prezimi. Pri nas se temu posvečuje najmanj skrbi. Če je jesen ugodna, tedaj je dobro tudi za čebele. Par dni po Mali maši pobereмо čebelam v navadnih panjih vse: med, vosek, obnožino in zalego. Čebele preženemo s trkanjem in z dimom v drug prazen panj. Sedaj, če hočejo prezimiti, morajo marljivo delati, da si zgrade satje in naberejo zimsko zalogo. — Letošnje jesen je bila paša prav izvrstna. Čebele so nabrale za zimo obilo, ker je bilo najlepše vreme prav do konca oktobra. V novembru je pritisnila burja in je žival morala ostati doma. Danes, dne 22. novembra, pa je lep dan in čebele se zopet veselijo božjega solnca. Mi se ne bojimo, da se čebele čez zimo ne bi trebale. Če ni burje in dežja, čebele tudi v zimi veselo izletavajo. Pri nas ni treba niti racionalnih panjev pripravljati za zimo. Treba jih je le v začetku zime pregledati, če imajo dosti živeža. Naši kraji so kakor nalašč ustvarjeni za čebelarstvo. Žal, da za med ni kupcev, čeprav je fin in izgleda strjen kakor maslo. Upajmo, da se bo tudi trgovina z medom sčasoma zboljšala. Župnik Zahija.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje 1. Pri nas je razširjeno mnenje, da se medeni sati, ko se devajo v točilo, ne smejo postavljati drugače, kakor »na glavo«, t. j. da je gornja deščica satnika v točilu spodaj, a ne kot prakticirajo nekateri, da satje, oziroma satnike iz podolžnih panjev zaradi ozkega točila postavljajo pokonci (s stranskim krakom navzgor). — Ker si nameravam napraviti novo točilo, prosim, da mi pojasnite, je li kak razloček v rezultatu pri postavljanju satnika v točilo »na glavo« in »pokonci«?

Odgovor: Popolnoma vseeno je, kako postavite sat v točilo, ali »na glavo« ali »pokonci«, da ga le prislonite tesno na mrežo koša. Mnogo se je že teoretično razpravljalo o legi sata v točilu, v praksi pa čebelar le redkokdaj misli na take malenkosti, vsaj pri meni je tako. Nikdar se nisem zmenil za lego celic, dasi pravijo, da morajo biti obrnjene navzdol, če denete sat po širini v točilo. Če jih pa postavljate pokonci, mora biti vrhnja letvica satnika na levici, če se suče koš v smeri od leve proti desni, sicer pa narobe.

Vprašanje 2. Ali smem zadelavino (propolis) dodati voščinam? Ali je zadelavina sploh za kako rabo?

Odgovor. Zadelavine ne smete nikdar kuhati z voščinami vred, zlasti če nameravate dotični vosek porabiti za satnice. Zadelavina potemni vosek in zasmolji vreče za prešanje.

Segrejte jo, zvaljajte jo med mokrimi rokami v debele »cigare« in uporabljajte jo za zadelavanje špranj v panjih. Če denete male koščke na žerjavico, bo vsa soba prav prijetno dišala.

Drobiž

Donesek k vprašanju prezimovanja v medišču. Menda smo gg. nadzornik Humek in Fr. Selan iz Dobrunj ter jaz prvi poizkušali prezimovati čebele v mediščih. Od tega je že dvajset let. Gospod Selan prezimuje od takrat vedno v mediščih in pravi, da je zadovoljen, samo panji zelo močijo. Jaz sem tako prezimovanje večkrat poizkušal, pa vselej s prav slabim uspehom. Čebele so prezimovale nemirno in zelo močile. Od sten je zlasti v zgodnji pomladi takorekoč teklo. Satje je bilo močno plesnivo, slamnica skoz in skoz

premočena in vsa siva od plesni. Vratca so bila tako napeta, da sem jih moral s silo odpreti. Letošnje pomlad sem pokazal take panje g. Žnideršiču, ki me je slučajno obiskal.

Ne zavedam se napake, ki bi jo bil naredil pri vzimovanju. Panji so izredno natančno narejeni, brez špranj. Čebele sem prestavil takoj po ajdovi paši, potem jih nisem več vznemirjal. V prostor za okenci sem potisnil slamnico.

Kakor rečeno, na ta način sem vzimil mnogokrat, zlasti če sem našel jeseni čebelno gnezdo v medišču, kar se pri večjem obratu večkrat pripeti.

Lani je vzimil gospod župnik Jakelj spodnjo vrsto A. Ž. panjev v mediščih. Kakovost medene zaloge je bila izvrstna, večinoma sama ajda. Na ta način je vzimil zato, da ne bi čebele od betonskega poda v čebelnjaku preveč trpele. Prezimile so mu prav slabo. Napak ni nikakih napravil. Pažil je s papirjem, ki je za take namene izvrsten.

Zakaj se nam prezimovanje ne posreči? Zakaj ostali panji dobro prezimijo v plodiščih?

Na misel mi hodi znana teorija o slabem zraku v sobi, ki je vedno pod stropom. Premišljuje tudi o slabem prezračevanju panja in pa o tem, da utegne biti čebelam v medišču pretoplo, če jih zadelamo s slamnico. Gosp. Selan trdi, da tisti panji, ki jih zadaj ne zadelajo, ne močijo.

Za svojo osebo sem pa mnenja, da mi ne kaže jeseni predstavljati svojih plemenjakov v medišča, ker jih imam preveč in mi čas tega ne dopušča. Pa tudi nerad jih trgam vsaksebi, ker mi tega ni treba. Namreč, panje steham, ko jih pripeljem iz jesenske paše, še preden jih postavim v čebelnjak. Potem vem pri čem da sem in pustim panje, ki imajo zadostno zalogo, rajši v miru.

Drugače pa je s tistim čebelarjem, ki ne ve, kolika je zaloga medu v panjih. Ta mora čebele itak natančno pregledati in mu je potem vseeno, kam dene sate s čebelami: v medišče ali pa v plodišče.

Zasledujemo pazljivo prezimovanje v mediščih, poskušajmo, primerjajmo in — poročajmo. Enkratni, dvakratni poizkus še ni mero dajen za končno sodbo. To imejmo v vsakem slučaju pred očmi.

Ur.

Po medu je precej povpraševanja. Zaradi slabe letine je zanimanje za med živahno. Do maja utegnejo biti zaloge po Slovenskem izčrpane. Za fin, čist, pristen med je dosti odjemalcev, čeprav ne na debelo. Cene so raz-

lične, od 20—25 Din kilogram na debelo, v nadrobni prodaji pa 25—30 Din brez posode.

Ur.

Umazana konkurenca. Čebelar A. v L. je prodal letos par sto kilogramov medu trgovcu B. v L. Pogodila sta se za ceno 22 Din za kilogram. B. je kupnino takoj plačal. Čebelar A. pa prodaja sedaj med na drobno po 22 Din kilogram. Trгоvec je ogorčen nad čebelarjevo grdo konkurenco in izjavlja, da ne kupi od čebelarja A. nikdar več kaplje medu. — Prav ima! Dotičnemu čebelarju naj pokaže vrata, če še kdaj pride ponujat medu. K solidnosti trgovine z medom spada tudi to, da mora čebelar na drobno prodajati vselej toliko dražje, da bo mogel njegov odjemalec na debelo, trгоvec, shajati. Od sape nihče ne more živeti, kvečjemu državni uradnik.

Ur.

Z otavo ne smemo panjev znotraj paziti. Navzame se vlage in začne plesniti. Če nabasemo medišče A. Ž. panja z otavo, bomo našli spomladi v panju — gnoj! Zato je prezimil g. Cvenklju lani A. Ž. panj tako slabo, ne pa zato, ker je A. Ž. panj slab za prezimovanje. To lahko trdim na podlagi lastne izkuš... Pssst!

Ur.

Stara šola. Med je izvrstno zdravilo. Vse bolezni ozdraviš z njim: raka, jetiko, protin, naduho. Če si bolan na srcu, namaži si ga, pa boš čez noč ozdravil. Potne noge, zane-marjene rane, srbečico ozdraviš z medom kar mimogrede. Kurjemu očesu zadostuje, da mu med pokažeš od daleč, pa bo osle-pelo. Med, pomešan z lešnikovim oljem in jazbečevno mastjo ter praprotnim semenom, je čudovito zdravilo za nesrečno ljubezen. Če na tej bolehaš, namaži štebale tistih škornjev, ki jih je nosil tvoj ded pred šestdesetimi leti, pa boš videl, da bo škornjem dobro delo. 99 let star med, kuhan na vinu, pomešan s tržaškimi figami in dlakami znanega »krakovskega karfa«, da čebelam tako korajžo, da izropajo vse čebelnjake dve uri hoda naokoli — — —

Ur.

Nova šola. Med je najzlahotnejše in najkrepkejše živilo, vrh tega pa tudi najcenejše. Zaradi svojega finega okusa, lahke prebavljivosti in izredne redilnosti, je izvrstno krepčilo za slabotne, slabokrvne in priletne osebe. Če si izmučen po napornem telesnem delu, použij par žlic medu, pa boš kmalu prerojen. Duševni delavci, razburljive osebe, nevrasteniki, sploh vsi tisti, ki nimamo živcev v redu, naj uživajo med, kolikor ga morejo. Ogljikovi hidrati, h katerim spada med po svoji kemični sestavi, vplivajo okrepčujoče in pomirjajoče

na utrujeni človeški organizem, oziroma živce. Zlasti nervoznim ljudem predpisujejo zdravniki uživanje medu.

Pouči svoje odjemalce o neprecenljivi vrednosti tega božjega daru!

Ur.

»Važno odkritje ruskega biologa. — Čebelarji in naravoslovi, pozor! — Noben čebelar ali prirodoslovec ni domneval, da so mogoče prehodne oblike med matico in čebelo-delavko. Razlika med obema je zelo velika. Tako zanimivo obliko, ki vsebuje docela razvite jajčnike matice, z druge strani pa voskove žleze in tudi organe na nožicah za nabiranje cvetnega prahu, ki jih imajo samo delavke, se je posrečilo odkriti profesorju moskovske univerze G. Koževniku v nekem poskusnem čebeljaku že leta 1919. Ali to odkritje še ni bilo tako zanimivo, kakor odgovor na vprašanje, na kak način in potom katerih bioloških procesov je nastalo to čudovito, doslej neznano bitje. — Prof. Koževnikov je sklenil najti odgovor na to vprašanje potom poizkusov s spremembo prehrane ličink, iz katerih se zvale matice. Pet let je trajalo naporno eksperimentiranje, ki se je šele letos zaključilo s popolnim uspehom. Na neki opazovalnici se mu je namreč posrečilo dobiti potom spremembe (poslabšanja) hranje razvijajoče se matice tipično prehodno obliko med matico in čebelo-delavko. Slično obliko nove vrste čebele je odkril tudi v nekem drugem čebeljaku, kjer so čebele slabega ulja same zakrivile slabo prehrano. Ta doslej neznan bitja, ki jih je odkril profesor Koževnikov, predstavljajo senzacionalno zanimivost za teoretično biologijo, ker nam reproducirajo, kako so nastale prvotne čebele, predniki sedanjih čebel. Teorija o evoluciji nas v tem slučaju uči, da je nastala tolika razlika med matico in delavko polagoma stopnjema in da so imeli predniki sedanjih čebel znake matice in delavke, kakor vidimo to pri čmrljih. Profesor Koževnikov je torej konkretno vpostavil ono prvotno obliko, ki jo je doslej domnevala samo teorija. — To odkritje je velike važnosti tudi za praktično čebelarstvo. Ono kaže, da je organizem čebele pod vplivom zunanjih faktorjev neprimerno bolj spremenljiv, kakor se je doslej mislilo. Ta ugotovitev pa odkriva široko polje za plemensko čebelorejo. Naše čebelarje čaka torej obilo plodonosnega dela, ker jim bo odslej omogočeno dvigniti čebelorejo na višjo stopnjo. — To vest je objavil te dni »Slov. Narod«. Je že mogoče, da je prof. Koževnikov to stvar »odkril«, nemo-goče pa je, da bi našel v nekem panju take »čebele«. Morda je iztaknil kak posamezen eksemplar — slabo razvito matico — iz te mušice pa je nastal slon. — Za nas, praktične

čebelarje, je to odkritje brez pomena, utegne pa zanimati tiste učenjake, ki zasledujejo razvoj in življenje žuželk. — V praktičnem čebelarstvu ne potrebujemo v panjih novih vrst čebel ali pa matic. Polčebele — polmatice bi bile manj vredne ali za bero ali pa za zaleganje. Tudi ne bomo mogli čebel prisiliti, da bi taka bitja vzgajale same od sebe. To bi bilo morda mogoče le umetnim potom, n. pr. da bi človek zalego krmil in »vzgajal« v posebnih pečicah, kakor bacile. Kje naj vzamemo krmilni sok? Kdo bo izdal naredbo za čebele, da ne smejo več vzgajati čebel po starem kopitu, ampak po Koževnikovem? — Na srečo imajo čebele svoje zakone, pa take, ki jim človek nikdar ne bo mogel predpisati »pravilnika o izvrševanju«. — Sicer je pa Koževnikov s svojim odkritjem prepozno došel. Čebelarskemu svetu je že davno znano, da so čebele nepopolne samice, ki se razlikujejo od matice ne le po velikosti in po notranji obliki, temveč tudi po notranji sestavi, zlasti kar se tiče spolnih organov. Vse te razlike so posledica spremembe — poslabšanja — krmilnega soka, ki ga dobivajo čebelne žerke od petega dne dalje. Ur.

Čudna posoda za med. V neko ljubljansko trgovino je prišla kmečka ženica medu ponujat. Trгоvec je bil pripravljen da ga kupi, prosil pa je, da naj mu prinese vzorec. Ženica je nato segla v jervas in izvlekla izpod prta — zeleno nočno posodo polno medu... Kakor je prinesla, tako je odnesla, čeprav je zatrjevala, da je posoda nova. Ur.

Pustite sinice v miru! Same čenče so, če kdo modruje, da so čebelam škodljive. Pozimi stikujejo po bradah in odnašajo tiste čebele, ki so prilezle iz panja, da umrejo. Še nikdar nisem opazil sinice, ki bi lovila žive čebele. — Varujmo to najkoristnejšo našo ptičico! Ur.

Združevanje čebel jeseni je dvorezen nož. Če združuješ prve dni meseca septembra, že še gre, pozneje združevanje (dodevanje čebel iz podrtih panjev) se pa ne obnese tako, kakor bi bilo želeti. Takí panji so čez zimo nemirni, postanejo radi grizavi in imajo spomladi mnogo mrtvic. Ur.

Najboljši med za potice in pecivo je ajdovec. Ker je temne barve, je nadevek v prerezanem zvifku vablivo viden. Ajdov med se da po testu z lahkoto razmazati. Zaradi močnega duha ga gospodinje cenijo zelo, bolj nego katerokoli drugo vrsto. Medica iz ajdovca je posebno sladka in prijetnega, rez-

kega okusa ter opojnega vonja. Svoječasno, pred stoletji, so jo znali kuhati pri vsaki boljši kmečki hiši in je slovela daleč čez meje naše domovine. Ajdov med za medico so izvažali v velikih množinah v alpske dežele, Nemčijo in Galicijo. Tak sloves je imel! Ur.

Nikar ne spravljajte medu v pocinkanih posodah! Tak med pozneje ni za uživanje, ker je strupen. Nedavno je neki čebelar prodajal tak med. Vsem, ki so ga kupili in uživali, je postalo slabo ter so morali klicati zdravnika. Tak čebelar je kazniv in mi ga prav nič ne bomo pomilovali, če bo moral ričet jesti. Ur.

Cena vosku je sedaj 40 Din za kg, suhim voščinam pa 10 Din za kg. Ur.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zaradi pogodbe z novo tiskarno mora uredništvo izročiti tiskarni rokopise do 20. vsakega meseca. Le potem jamči tiskarna za točno izhajanje lista.

Zato prosim, da se mi pošljejo rokopisi najkasneje do 15. dne vsakega meseca. Imam mnogo resne in dobre volje, da bi »čebelarjeva« življenjska lučka živo svetila. Da bi pa vedno stal poleg nje in prilival pomalem olja — do tega ne sme priti. Pošljite mi rokopisov! Gospodje dopisniki, ali Vam je črnilo zmrznilo?

LISTNICA TAJNIŠTVA.

Vse podružnice še enkrat opozarjamo, da naj nam javijo imena delegatov za društveni občí zbor, kakor tudi želje glede predavanj. Članarina za tekoče leto znaša 40 Din, za Italijo 45 Din, za Avstrijo 45.000 K. a.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vsem naročnikom smo v današnji številki priložili položnice. Člani naj plačajo članarino pri podružnici. Drugo številko pošljemo samo tistim, ki bodo članarino plačali. Prva številka »čebelarja« je natisnjena na finešem papirju, ker tiskarna zaenkrat še nima pravega papirja. Ostale številke bodo tiskane na lepem, belem papirju, ki pa bo nekoliko lažji. Vse čitatelje opozarjamo na to in prosimo, da to vpoštevajo. Pričakujemo, da se bo število članov že z ozirom na zunanjo obliko in vsebino lista pomnožilo. Kdor ne misli lista naročiti, naj nam prvo številko vrne.

Cenik čebelarstva orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-ž. panj na 9 okvirov najnovejšega sestava: komplet z vsemi pritliklinami (s pripravo za prevažanje)	300	—
Isti na 10 okvirov, najnovejši in najpreciznejši izdelek	325	—
Baloni, za 1 ali 2 litra Din 16— oziroma	8	—
Deska za pritrjevanje satnic	8	—
Euskol - zavitek	7	—
Garnitura za vdélavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	35	—
Kadilnik	—	—
Kapa, čebelarstva, za odpiranje (s tkanino)	60	—
Ista, s tkanino (navadna)	50	—
Kleščé za okvirčke	—	—
Kleščé za okvirčke v topli stavbi	42	—
Kolesce za vtiranje žice	28	—
Zaklopna kozica za odlaganje obljudenih satnikov	40	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 3 do 15 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	5	—
Mreža, žična za okenca (pocinkana), kvadratni meter	60	—
Nastavek s tace za odkrivanje satja ob točenju medu	120	—
Nož za izpodrezavanje satja	12	—
Nož za odkrivanje satja	15	—
Odvijač za vijake	3	—
Pipe, čebelarstva	85	—
Pitalnik za A.-ž. panj Din 10—, iz bele pločevine	18	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	16	—
Iste za 55 kg	200	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Posoda za čiščenje medu z dvojnimi sitom	180	—
Ravnalec (priprava za uravnavanje satnikov v A.-ž. panju)	8	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo	18	50
Razstojščica, pločevinasta, namesto kvačic za 9 ali 10 okvirčkov	2	50
Rešetka, matična, močna (nemškega fabrikata) za kvadratni meter	200	—
Rešetka, matična, šibkejša	135	—
Rokavice, čebelarstva	100	—
Satnice 39×23 cm, kilogram	76	—
Sipalnik, lesen, za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu, leseno	20	—
Isto pločevinasto	32	—
Solnčni topilnik	150	—
Spone za rokave, I. vrste, par	7	—
Iste II. vrste, par	6	—
Stiskalnice za umetno satje	900	—
Strgúlja za snaženje A.-ž. panjev	12	—
Šablona, jeklena in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	18	—
Ščetica za ometanje čebel	10	—
Šilo, za vrtanje luknjic	3	—
Točiló za med, pločevinasto, za 3 okvire 27×41 cm	1100	—
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic . . . . . Din 48— in	58	—
Topilniki za voščine	100	—
Vilice za odkrivanje satja	38	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski enostranski Din 5—	5	—
b) leseni (Trinkov sestav)	2	—
Znaki	5	—
Žica v klobčiču, dkg Din 1—	—	—
Kovinska garnitura za A.-ž. panj:		
a) 6 palic 40×8 mm (nepocinkano železo)	9	—
b) 2 nosilca za matično rešetko	5	—
c) 2 tečaja za vratca à Din 3—	6	—
č) 4 tečaji za bradi à Din —75	3	—
d) mreža za okenca po kvadr. meter	60	—
e) zapahi za okenca p. Strgar à Din 1—	4	—
f) 2 zaporici za zaklopnico à Din —50	1	—
g) kvačice iz železne žice, kilogram	28	—
h) 1 kljukica za vratca, večja	1	—
i) kos matične rešetke 33×25	15	—

Gospodarske knjige

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Francišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Znideršičev (A.-Ž.) panj. M. Humek. Din 24.—.

Humek, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—.

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—.

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—.

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo velevažna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—.

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajajmo in oskrbujmo. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavil M. Humek. Din 12.—.

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—.

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—.

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—.

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—.

Slovinci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—.

Gospodarska geografija.

(Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.) Sestavil dr. Vinko Šarabon. Vezana Din 48.—.

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—.

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani